

Udskriftsdato: 8. januar 2026

VEJ nr 9765 af 01/01/2021 (Gældende)

Vejledning om støtte til unge nyetablerede landbrugere 2021

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Landbrugsstyrelsen, j. nr. 20-1320-000001

Vejledning om støtte til unge nyetablerede landbrugere 2021

Vejledning om støtte til unge nyetablerede landbrugere 2021

Denne vejledning er udarbejdet af

Landbrugsstyrelsen i 2020/2021

Foto: Skyfish

© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landbrugsstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf. : 33 95 80 00

E-mail: mail@lbst.dk

www.lbst.dk

ISBN: 978-87-7120-038-6

Indhold

1. Ordningen kort

1.1 Siden sidst

1.2 Støtte til unge landbrugere efter 2022

2. Du kan få støtten i 5 år

3. Støttebetingelser

3.1 Ung – du skal være under 41 år første gang, du søger grundbetaling

3.2 Driftsledelse og ejerskab

3.2.1 Lang afstand til bedriften

3.3 Landbrugsmæssigt etableret

3.3.1 Hvornår kan du ikke få støtte?

3.4 Eksempler

4. Hvis du søger som et selskab

4.1 Hvornår er du tegningsberettiget for et kapitalselskab?

- 4.2 Forskellige bestemmelser om tegningsret i et personligt selskab
- 4.3 Du skal eje en andel af selskabskapitalen
- 4.4 Hvornår udøver du tilstrækkelig kontrol med selskabets dispositioner?
- 4.5 Flere unge landbrugere i samme selskab
- 4.6 Du kan kun søge om støtte under ordningen for én virksomhed
- 4.7 Hvis du udtræder af selskabet
- 5. Dyr til landbrugsformål
- 5.1 Erhvervsmæssigt hold af dyr
- 6. Kontrol
- 7. Bortfald af støtte og sanktion
- 8. Regelgrundlaget

Kapitel 1

Ordningen kort

Formålet med ordningen er at støtte unge landbrugere de første år efter deres landbrugsmæssige etablering. Du kan kun få støtten til den første landbrugsvirksomhed, du etablerer dig på. En virksomhed med flere medejere kan også kun få støtten én gang.

Som ung nyetableret landbruger kan du få et årligt tillæg til din grundbetaling på ca. 1.100 kr. pr. ha. Vær opmærksom på, at beløbet pr. ha kun er vejledende. Du kan maksimalt få støtten for 90 ha¹. Du kan søge gennem enkeltmandsvirksomheder og virksomheder med flere ejere, eksempelvis et interessentskab (I/S), et aktieselskab (A/S) eller et anpartsselskab (ApS). Enkeltmandsvirksomheder kan enten søge med et CVR- eller et CPR-nummer.

Ordningen er etårig, og du skal ansøge om at få støtten hvert år. Du kan som udgangspunkt modtage støtte hvert år i maksimalt 5 år. Fra 2023 er det ikke sikkert, at du kan modtage støtte længere, da ordningens rammer for 2023 endnu ikke er fastlagt, se afsnit 1.1.

Din første ansøgning om støtte til unge nyetablerede landbrugere skal indsendes senest 5 år efter det år, du blev etableret. Hvis du er etableret i 2016, er din sidste mulighed for at blive godkendt til støtte til unge nyetablerede landbrugere at indsende en ansøgning i støtteåret 2021.

Den maksimale støtteperiode beregnes fra det første år, du modtager støtten.

De overordnede støttebetingelser for ordningen er:

- Du må ikke fylde mere end 40 år i det første kalenderår, du søger grundbetaling. Læs mere i afsnit 3.1.
- Du kan kun søge støtte til unge nyetablerede landbrugere til den første landbrugsbedrift, du er etableret på. Læs mere i afsnit 3.2, 3.3, 3.3.1 og afsnit 4.

- Du skal søge støtte til unge nyetablerede landbrugere senest 5 år efter året for din landbrugsmæssige etablering. Læs mere i afsnit 3.2, 3.3 og 3.3.1
- En bedrift kan maksimalt modtage støtten i 5 år.

Du søger om støtte til unge nyetablerede landbrugere i fællesskemaet via Tast selv. Ansøgningsfristen er den samme som for ansøgning om grundbetaling².

I denne vejledning kan du læse om de regler, der gælder for støtte til unge nyetablerede landbrugere, hvis du søger støtten i 2021. Du kan læse om de øvrige ordninger for direkte arealstøtte, om betalingsrettigheder og om slagtepræmie i separate vejledninger. Vi har udarbejdet fem vejledninger:

- Vejledning om grundbetaling
- Vejledning om grøn støtte
- Vejledning om støtte til unge nyetablerede landbrugere
- Vejledning om betalingsrettigheder og national reserve.
- Vejledning om slagtepræmie for kvier, tyre og stude.

Du kan desuden læse om ø-støtte i vores faktaark. I Vejledning om grundbetaling kan du læse en generel vejledning om at søge direkte arealstøtte, fx om Internet Markkort og om udbetaling af støtte.

1.1 Siden sidst

I dette afsnit kan du læse om de væsentligste ændringer af reglerne for støtte til unge nyetablerede landbrugere i forhold til sidste år.

I den nuværende støtteperiode for arealtilskud kan støtten til unge og nyetablerede landbrugere som udgangspunkt udbetales i højst 5 sammenhængende år. Da støtteperioden afsluttes i 2023, og et nyt EU-budget og retsgrundlag træder i kraft, kan du dog ikke forvente, at ordningen stadig vil eksistere fra 2023. Hvis du eksempelvis får godkendt en ansøgning om støtte efter ordningen i 2021, vil du således kunne forvente at modtage støtte i 2022. Landbrugsstyrelsen vil senere informere om, hvordan ordningen for unge landbrugere vil se ud fra og med 2023.

En ung landbrugers eventuelle tidligere etablering bliver vurderet ud fra samme kriterier som etablering i en ansøgning om støtte til unge nyetablerede landbrugere. Der er således krav til både driftsledelse og økonomisk engagement. Den unge skal have faktisk og langsigtet kontrol i virksomheden.

I 2019 har administrationen af tidligere etablering alene været baseret på økonomisk engagement i en landbrugsbedrift. Da der ikke har været lagt vægt på driftsledelse og faktisk og langsigtet kontrol i vurderingen af en eventuel tidligere etablering, har nogle ansøgere fejlagtigt fået afslag på støtte. Vi genoptager disse sager.

Administrationen er ændret, så nuværende etablering og eventuelle tidligere etableringer vurderes ens.

Endelig ændres den praksis angående tegningsretten, der hidtil har været gældende. Kravet om, at man som ung landbruger skal være tegningsberettiget i et selskab for at kunne udøve den fornødne driftsledelse af selskabet, har været for restriktivt administreret. Det er derfor ikke længere afgørende for, at du kan opfylde kravet til driftsledelse af selskabet, at du er tegningsberettiget. Om du er tegningsberettiget i selskabet eller ej, vil fremover indgå som et skønsmæssigt element i vurderingen af, om du er driftsleder i selskabet med faktisk og langsigtet kontrol over selskabets daglige drift, fortjeneste og finansielle risiko.

1.2 Støtte til unge landbrugere efter 2022

Vi forventer, at en ny fælleseuropæisk landbrugspolitik træder i kraft 1. januar 2023. Denne landbrugsreform omtales som CAP2020. Den nuværende landbrugsreform, som trådte i kraft 1. januar 2015, og som den nuværende støtteordning er en del af, udløber dermed i 2022. Retsgrundlaget for den kommende landbrugsreform foreligger kun i udkast. Vi forbereder os på, at der også vil være en støtteordning for unge landbrugere fra 1. januar 2023, men det er ikke sikkert, at den kommende ordning vil ligne den nuværende.

Vi vil løbende orientere om den kommende landbrugsreform i takt med, at dette arbejde færdiggøres.

Kapitel 2

Du kan få støtten i 5 år

Du kan højst modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere i en periode på 5 år³.

Støtteperioden starter det første år, du modtager støtte til unge landbrugere.

Du skal sende din første ansøgning om støtte til unge landbrugere inden for de første 5 år efter din landbrugsmæssige etablering. Etableringsåret medregnes ikke som et af de 5 år, med mindre der søges støtte til unge nyetablerede landbrugere i etableringsåret. Du er etableret på en landbrugsbedrift, når du er medejer, og er driftsleder ("head of holding") i den forstand, at du udøver faktisk og langsigtet kontrol over bedriften i forhold til beslutninger om drift, fortjeneste og finansiell risiko. Du kan være etableret på forpagtet areal.

Ved bedrift forstås alle de produktionsenheder, der drives landbrugsmæssigt af en landbruger⁴.

Læs nærmere om etablering i kapitel 3 "Støttebetingelser".

Eksempel på beregning af den 5-årige støtte

Hvis du modtog støtte til unge nyetablerede landbrugere første gang i 2018 og er landbrugsmæssigt etableret i 2015, vil den 5-årige støtteperiode begynde i 2018.

Den 5-årige støtteperiode er en sammenhængende periode, og støtten skal søges i fællesskemaet hvert år⁵.

Perioden bliver ikke forlænget, hvis du undlader at søge støtten i et af de støtteberettigede år. Det er heller ikke muligt at søge støtte til unge landbrugere med bagudrettet virkning.

Kapitel 3

Støttebetingelser

For at være berettiget til støtten skal du:

- være under 41 år hele det første år, du søger eller søgte grundbetaling første gang
- søge grundbetaling første gang senest 5 år efter din første landbrugsmæssige etablering
- være driftsleder af den landbrugsbedrift, du søger støtte for, senest på den dato, hvor du indsender din ansøgning om støtte til unge nyetablerede landbrugere
- søge støtten for den første bedrift, du etablerer dig på som driftsleder.

Betingelserne skal som udgangspunkt være opfyldt hele kalenderåret. Du kan eksempelvis godt etablere dig på et tidspunkt inden ansøgningsfristen og være støtteberettiget, men du skal drive landbrugsvirksomheden i hele den resterende del af året. Hvis du ophører med landbrugsdriften i slutningen af året, efter at årets land-brugsproduktion er helt afsluttet, kan du dog efter en konkret vurdering opretholde årets støtte. Læs mere i afsnit 4.8.

3.1 Ung – du skal være under 41 år første gang, du søger grundbetaling

For at komme i betragtning til støtten, må du ikke være ældre end 40 år i hele det år, hvor du første gang søger om grundbetaling⁶. Alderskravet gælder kun det første år, du søger om grundbetaling.

Hvis du er født 1. januar 1981, fylder du 41 år 1. januar 2022, og du opfylder dermed alderskravet i 2021.

3.2 Driftsledelse og ejerskab

For at kunne få støtte til unge nyetablerede landbrugere skal du være driftsleder for planteproduktionen af den landbrugsbedrift, du søger støtte for. Du skal dermed udøve den faktiske og langsigtede kontrol over bedriften i forhold til beslutninger om bedriftens ledelse. Du skal eje eller være medejer af bedriften og desuden indgå i den daglige ledelse af landbrugsbedriften. Du skal tage stilling til og være ansvarlig for alle driftsmæssige og økonomiske dispositioner i relation til landbrugsbedriften – både de langsigtede beslutninger og dagligdagsbeslutninger.

Hvis du driver en landbrugsbedrift som en enkeltmandsvirksomhed, vil du som udgangspunkt blive anset som driftsleder. Du kan have ansatte i din enkeltmandsvirksomhed, men du skal have det overordnede ansvar for at være berettiget til støtten.

3.2.1 Lang afstand til bedriften

Hvis du er bosat langt fra bedriften, bør du være forberedt på at kunne redegøre for, hvordan du indgår i den daglige driftsledelse. Når du indsender dit fællesskema, kan du derfor med fordel vedhæfte en redegørelse for, hvordan du indgår i den daglige driftsledelse.

3.3 Landbrugsmæssigt etableret

For at kunne få støtte til unge landbrugere, skal du være etableret på en landbrugsbedrift. Tidspunktet for etablering er knyttet til rollen som driftsleder, som er beskrevet ovenfor. Du er etableret på en landbrugs-

bedrift i det øjeblik, du er driftsleder for bedriften. Hvis der ikke er tale om en enkeltmandsvirksomhed, personligt ejet mindre virksomhed, eller en bedrift drevet fra dit personnummer, skal din rolle som driftsleder, herunder at du udøver faktisk og langsigtet kontrol over et selskab, kunne dokumenteres. Se mere under afsnit 4.

Bemærk, at du også har været etableret tidligere, selv om du alene har haft en husdyrproduktion uden tilhørende planteavl.

Se eksempler på etablering i afsnit 3.4.

3.3.1 Hvornår kan du ikke få støtte?

Kravet om, at du skal være landbrugsmæssigt etableret for første gang, betyder, at du kun kan søge støtten for den første bedrift, du etablerer dig på. Du kan med andre ord ikke få støtten, hvis du tidligere har været etableret på en anden landbrugsbedrift end den, du søger støtten til.

Hvis du på en anden bedrift end den, du søger støtte til nu, tidligere har opfyldt blot ét af punkterne nedenfor, har du været etableret tidligere og er således som udgangspunkt afskåret fra at modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere:

- Du har været driftsleder (og udøvet faktisk og langsigtet kontrol, hvis det er et selskab) i en virksomhed, som du var medejer af, hvori der blev udøvet en landbrugsaktivitet.
- Du har haft erhvervsmæssigt hold af dyr til landbrugsformål.
- Du kan læse mere om erhvervsmæssigt hold af dyr til landbrugsformål i afsnit 5.
- Du har produceret landbrugsprodukter.
- Du har produceret juletræer og pyntegrønt på landbrugsjord.
- Du har haft produktion i væksthuse eller gartnerier, hvor planternes rodnet har haft berøring med jorden.

Du vil være udelukket fra støtten, hvis ikke du søger den inden for de første 5 år efter din landbrugsmæssige etablering. Etableringsåret medregnes ikke som et af de 5 år.

Hvis du køber en landbrugsejendom og samtidig bortforpagter det landbrugsproduktive element, fx bortforpagtning af markerne, er det ikke en etablering.

Det er ikke en etablering, hvis du er ansat som daglig leder eller lignende på en landbrugsbedrift uden ellers at have medejerskab i bedriften.

Hvis der er tale om et interessentskab (I/S) eller et kapitalselskab (ApS eller A/S), er det heller ikke en etablering, hvis du fx har en passiv investering, et medejerskab, men uden ellers at være driftsleder og udøve faktisk og langsigtet kontrol over selskabet.

Støtteberettigelsen vil altid bero på en konkret vurdering i den enkelte sag.

Eksempel 1 – Videreførelse

En ung landbruger køber i 2019 en landbrugsejendom og begynder landbrugsmæssig drift som en enkeltmandsvirksomhed. I 2020 køber en ældre landbruger en del af bedriften, og de to opretter sammen et interessentskab. I denne situation er der tale om en videreførelse af den eksisterende bedrift. Interessentskabet kan derfor godt modtage støtten i den resterende del af 5-årsperioden, da den unge landbruger fortsat anses for at være førstegangsetableret inden for den 5-årige periode. Bemærk: Den unge landbruger skal fortsat leve op til kravene om at udøve faktisk og langsigtet kontrol. Se indledningen til afsnit 3.

Eksempel 2 – Ikke længere nyetableret

En ung landbruger køber i 2019 en landbrugsejendom og begynder landbrugsmæssig drift som en enkeltmandsvirksomhed. I 2020 sælger den unge landbruger landbrugsejendommen og køber i stedet en anden landbrugsejendom sammen med en ældre landbruger. De to opretter sammen et interessentskab. I dette tilfælde kan den nye bedrift ikke anses for at være en videreførelse af den gamle. Interessentskabet kan derfor ikke modtage støtten, fordi den unge landbruger ikke er førstegangsetableret.

Eksempel 3 – Virksomheden er omdannet

En ung landbruger etablerer i 2019 en landbrugsbedrift som en enkeltmandsvirksomhed. I 2020 beslutter han at omdanne enkeltmandsvirksomheden til et ApS, som han ønsker at drive alene. Da der er tale om en videreførelse af enkeltmandsvirksomheden, er han fortsat støtteberettiget med anpartsselskabet.

Eksempel 4 – Landbrugsmæssig etablering

En ung person etablerer i 2015 en virksomhed der reparerer biler. I 2018 køber virksomheden noget jord og starter kornproduktion. Den unge person bliver landbrugsmæssig etableret i 2018.

Eksempel 5 – Forpagtning

En person forpagter landbrugsarealer og driver dem landbrugsmæssigt. Selv om personen ikke ejer arealerne, vil personen blive anset for etableret.

Eksempel 6 – ikke tidligere etableret ved en passiv investering

En ung landbruger køber i 2016 en del af en landbrugsbedrift (ApS), men tager ikke del i den daglige driftsledelse. I 2019 køber den unge landbruger en landbrugsbedrift, som drives som enkeltmandsvirksomhed. Den unge landbruger er førstegangsetableret i sin enkeltmandsvirksomhed og vil være støtteberettiget i 2021, hvis han kan dokumentere, at han ikke var en del af den daglige driftsledelse i det første selskab.

Eksempel 7 – ikke tidligere etableret ved en passiv investering

En ung landbruger køber i 2017 10 % af kapitalandelen i sin fars ApS, hvori der indgår en landbrugsbedrift. Faren er alene tegningsberettiget og varetager selv hele driften. I 2019 køber den unge landbruger sin egen bedrift, som han driver med planteavl som en enkeltmandsvirksomhed. Den unge landbruger er berettiget til støtten i 2021, da han alene havde et medejerskab i faderens ApS.

Eksempel 8 – delt ejerskab, men den unge landbruger har ikke faktisk og langsigtet kontrol

En ung landbruger indgår i et I/S med sin far. Den unge landbruger ejer 25 % af interessentskabet og har tilsvarende 25 % af stemmerne. Faderen ejer 75 % og råder over 75 % af stemmerne. Det fremgår af I/S kontrakten, at alle beslutninger træffes ved stemmeflertal. Den unge landbruger er tegningsberettiget og står for den daglige styring af bedriften. Men den unge landbruger har ikke faktisk og langsigtet kontrol med interessentskabet, da faderen i kraft af sin stemmemajoritet kan gennemtrumfe alle beslutninger, selv om den unge landbruger ikke er enig. Interessentskabet opfylder derfor ikke betingelserne for at kunne modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere.

Eksempel 9 – Delt ejerskab, hvor den unge landbruger har faktisk og langsigtet kontrol

En ung landbruger indgår i et I/S med sin far. Den unge og faderen ejer hver 50 % af interessentskabet og råder over 50 % af stemmerne. Den unge landbruger er tegningsberettiget og står for den daglige styring af bedriften. Denne situation betyder, at hverken den unge landbruger eller faderen kan gennemtvinge beslutninger mod den andens vilje. I denne situation har den unge landbruger faktisk og langsigtet kontrol med interessentskabet og kan modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere.

Kapitel 4

Hvis du søger som et selskab

Selskaber, som fx I/S, A/S eller ApS, er som hovedregel berettigede til støtte, hvis følgende krav er opfyldt i hele perioden, hvor der modtages støtte til unge nyetablerede landbrugere⁷ :

a) Selskabet er berettiget til grundbetaling

b) En ung (og nyetableret) landbruger er driftsleder for selskabet i den forstand, at den unge landbruger udøver faktisk og langsigtet kontrol over selskabet i forhold til beslutninger om drift, fortjeneste og finansiell risiko i de år, hvor selskabet søger støtte til unge nyetablerede landbrugere.

Hvis der i selskabet er deltagere, som ikke er unge landbrugere, skal den unge landbruger være bemyndiget til at udøve den faktiske og langsigtede kontrol over selskabet, enten alene eller i fællesskab med andre unge landbrugere.

Hvorvidt en ung landbruger varetager rollen som driftsleder i selskabet er en konkret vurdering, men følgende krav skal være opfyldt:

- Landbrugeren ejer en del af selskabet, se afsnit 4.3.
- Landbrugeren varetager den daglige ledelse af landbrugsbedriften for selskabet.
- Landbrugeren skal alene eller sammen med andre unge landbrugere kunne kontrollere selskabets dispositioner om landbrugsbedriftens drift, investeringer, salg og økonomi på en måde, så der ikke kan træffes beslutninger imod landbrugerens ønske. Dette vil som udgangspunkt være opfyldt, hvis der ikke kan træffes beslutninger mod den unge landbrugers vilje, dvs. at den unge landbruger har vetoret. Dette krav er umiddelbart opfyldt, når den eller de unge landbrugere råder over mindst 50 % af stemmerne, eller der er en bestemmelse i selskabskontrakten om, at større økonomiske eller driftsmæssige beslutninger træffes i enighed. Se afsnit 4.4.

Det vil være et element i den skønsmæssige vurdering af, om den unge landbruger er driftsleder, om vedkommende er tegningsberettiget for selskabet eller ej, men det er ikke i sig selv et afgørende krav.

Eksempelvis kan den unge landbruger i visse tilfælde lede og kontrollere selskabets dispositioner, men have uddelegeret tegningsretten til en anden via fuldmagt.

På virk.dk tjekker vi virksomhedens startdato, adresse, status, branchekode, bibranchekode, hvem, der er tegningsberettiget, hvem der er de reelle ejere, og hvor mange ejerandele og stemmerettigheder ejerne har. Vi tjekker endvidere historiske stamdata og regnskaber for relevante årstal samt den unge landbrugers aktive og ophørte relationer.

Du bør derfor sørge for, at oplysningerne på virk.dk er fuldt opdaterede, inden du sender din ansøgning.

Ejererklæring skal indsendes hvert år. Alle ejere skal underskrive med dato. Det er vigtigt, så vi kan følge med i eventuelle ændringer i ejerforhold.

Bemærk, at vi hvert år vurderer, om ansøger fortsat er støtteberettiget. Du skal derfor indsende en ejererklæring med ansøgningen hvert år. Så kan vi se eventuelle ændringer i ejerkredsen.

En ung landbruger kan godt søge støtte for et selskab, som han er (med)ejer af via et holdingselskab. Den unge landbruger skal dog stadig være driftsleder i ansøgerselskabet.

4.1 Hvornår er du tegningsberettiget for et kapitalselskab?

Du er som udgangspunkt tegningsberettiget for et kapitalselskab, når du er medlem af selskabets bestyrelse eller direktion, eller er ansat som direktør i selskabet, med mindre andre tegningsregler fremgår af fx selskabets vedtægter og/eller på virk.dk.

Du opfylder også kravet om tegningsret, hvis du er tegningsberettiget i fællesskab med en anden landbruger.

Du kan læse mere om tegningsregler på erhvervsstyrelsens hjemmeside

4.2 Forskellige bestemmelser om tegningsret i et personligt selskab

For de personlige selskaber, fx I/S'er, er udgangspunktet, at de enkelte interessenter er tegningsberettiget for selskabet hver for sig, medmindre andet er fastsat i interessentkontrakten. Er du medejer af et I/S, vil du således som udgangspunkt være tegningsberettiget, medmindre andet er fastsat i interessentkontrakten.

Det kan også være fastsat i interessentkontrakten, at du er den daglige leder – eventuelt med titel af direktør. I sådan en situation vil du som udgangspunkt være tegningsberettiget.

En interessentskabskontrakt for en landbrugsvirksomhed kan også indeholde en bestemmelse om, at interessenterne tegner selskabet i forening, og at den enkelte interessent træffer almindelige dagligdags beslutninger inden for sit arbejdsområde. Hvis det er tilfældet, vil du som udgangspunkt være tegningsberettiget.

Du kan læse mere om tegningsregler på erhvervsstyrelsens hjemmeside

4.3 Du skal eje en andel af selskabskapitalen

Du skal eje en andel af selskabskapitalen, men der er ikke noget krav om ejerskabets størrelse. Det er faktisk tilstrækkeligt, at du ejer selskabet, men alle aktiver – jord, maskiner, dyr osv. – kan være forpagtet eller lejet.

Bemærk, hvis en ung landbruger, som indgår i selskabet, men som ikke har varetaget en driftslederfunktion/ikke har haft faktisk og langsigtet kontrol, forlader selskabet med henblik på at etablere et nyt selskab,

vil han kunne modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere, hvis han varetager driftslederfunktionen i det nye selskab. Læs mere under afsnit 3.1.1.

4.4 Hvornår udøver du tilstrækkelig kontrol med selskabets dispositioner?

Som ung nyetableret landbruger skal du være driftsleder i selskabet, dvs. være ansvarlig for den daglige drift af den del af landbruget, der er støtteberettiget under ordningen, og have faktisk og langsigtet kontrol over selskabets beslutninger. Hvis bedriften fx både omfatter plante- og husdyrproduktion, skal du som ung landbruger være overordnet ansvarlig for den daglige drift af planteproduktionen. Du kan have ansatte ledere under dig til selskabets forskellige produktionsenheder, men du skal som minimum have det overordnede ledelsesansvar for planteproduktionen for at være driftsleder ("head of holding") og dermed være berettiget til støtten.

Den unge landbruger bør være tegningsberettiget, fordi det giver den unge mulighed for at udøve daglig ledelse. Det er ikke i sig selv et afgørende krav, men det kan få betydning i vurderingen af, om du er driftsleder og har faktisk og langsigtet kontrol med selskabets dispositioner.

Om interne beslutningsregler:

Den unge landbruger skal have faktisk og langsigtet kontrol over selskabet vedrørende beslutninger om drift, fortjeneste og finansielt risiko, hvilket betyder, at der ikke kan træffes beslutninger mod den unge landbrugers vilje, dvs. at den unge landbruger har vetoret. Dette krav er opfyldt, når den unge landbruger råder over mindst 50 % af stemmerne, eller der er en bestemmelse i selskabskontrakten om, at større økonomiske eller driftsmæssige beslutninger træffes i enighed.

I særlige tilfælde, hvor den unge landbruger ifølge selskabskontrakten ikke har en formel veto, kan han alligevel have en faktisk og langsigtet kontrol over virksomheden. Det skal i givet fald dokumenteres, at den unge landbruger enten alene eller sammen med andre unge står for den faktiske drift, og at ingen af de andre deltagere reelt blander sig i den unge landbrugers beslutninger eller kan gennemtrumfe beslutninger mod den unge landbrugers vilje.

Den unge landbruger skal stå for ledelsen af de landbrugsmæssige forretningsområder i selskabet. Det vil sige, at vedkommende træffer beslutning om fx indkøb af nye landbrugsmaskiner, sammensætningen af markplan, indkøb af såsæd, gødning og planteværn, indførsel af nye produktionsplaner og holddrift, indkøb af nyt inventar, indkøb af foder, medicin og avlsdyr, salg af produkter og skift af rådgivere. På disse områder må andre ikke-unge landbrugere i selskabet ikke kunne træffe beslutninger i selskabet mod den unge landbrugers vilje, da den unge landbruger i så fald ikke kan udøve den nødvendige kontrol i selskabet. Omvendt er vetorettigheder, der kun er relateret til væsentlige investeringsbeslutninger, såsom salg af bedriften eller ændring af et forretningsområde fra landbrug til et andet erhvervsområde, ikke tilstrækkeligt til, at den unge landbruger har faktisk og langsigtet kontrol med selskabet.

Den unge landbruger kan godt dele driftslederskabet med andre ikke-unge landbrugere, men opbygningen af selskabets beslutningskompetence må ikke være udformet på en måde, så de ikke-unge landbrugere kan omgå den unge landbruger i ledelsen af selskabet og driften af de landbrugsmæssige forretningsområder.

Har du som ung landbruger i selskabet kun en rådgivende funktion på bedriften, eller varetager du udelukkende den daglige drift uden at have indflydelse på beslutninger, der træffes i selskabet, lever du ikke op til kravet om driftslederskab – heller ikke selvom du er tegningsberettiget. For så har du ikke den faktiske og langsigtede kontrol i selskabet.

I de situationer, hvor en anden selskabsdeltager alene træffer alle beslutninger om den landbrugsmæssige drift, på baggrund af en aftale eller sædvane i selskabet, vil du heller ikke leve op til kravet om faktisk og langsigtet kontrol – og du vil dermed ikke være etableret som unge landbruger i ordningens forstand.

Eksempel – Far og søn ejer hver 50 % af selskabet

Et selskab udgøres af far og søn, der hver ejer 50 % af selskabet. Den unge landbruger (sønnen i familien) er direktør/daglig driftsleder, og han er tegningsberettiget. Faren er bestyrelsesformand, og en beskrivelse af selskabets beslutningsregler i selskabskontrakt eller lignende viser, at faren har den reelle beslutningskompetence i selskabet. Selskabet kan dermed ikke blive tildelt støtte under ordningen unge nyetablerede landbrugere, da den unge landbruger ikke har den nødvendige driftsledelse i selskabet.

Hvis en landbrugers deltagelse i selskabet alene relaterer sig til økonomiske forhold, fx i form af en passiv investor, er dette ikke tilstrækkeligt til at udøve den nødvendige faktiske og langsigtede kontrol, fordi personen ikke deltager i ledelsen af selskabet.

4.5 Flere unge landbrugere i samme selskab

Flere unge landbrugere kan sammen etablere et selskab, og der kan også indgå ikke-unge landbrugere. Et sådant selskab kan fortsat modtage støtte, hvis blot en af de unge landbrugere varetager driftslederfunktion i støtteperioden. De unge landbrugere, som er etableret i selskabet (er medejer, har driftsledelse samt faktisk og langsigtet kontrol), kan ikke på et senere tidspunkt modtage støtte til et nyt selskab, selv om de udtræder af selskabet inden udløbet af støtteperioden.

Eksempel 1 – Faktisk og langsigtet kontrol

Et selskab består af en ung landbruger og en ældre landbruger.

Den unge landbruger ønsker at købe en ny traktor, den ældre landbruger at købe en brugt traktor.

Hvis der mod den unge landbrugers vilje købes en brugt traktor, har den unge landbruger ikke faktisk og langsigtet kontrol. Selskabet er dermed ikke berettiget til støtte til unge nyetablerede landbrugere.

Eksempel 2 – Etableringstidspunkt

En ung landbruger og hans far etablerer et selskab i 2018. Ejerskab og kontrol i selskabet deles 50/50.

Hvis den unge landbruger samtidig er driftsleder i selskabet og kan udøve faktisk og langsigtet kontrol over selskabet, vil selskabet være berettiget til støtte til unge nyetablerede landbrugere.

Eksempel 3 – Den unge landbruger indgår i et kapitalselskab

En ung landbruger er førstegangsetableret i et ApS. Den unge landbruger ejer 50 % af anparterne og har 50 % af stemmerettighederne og deltager i styringen af planteproduktionen på jævnlige driftsledermøder. Den unge landbruger opfylder kravet om at være driftsleder med faktisk og langsigtet kontrol i selskabet.

Eksempel 4 – Den unge landbruger indgår i et kapitalselskab

En ung landbruger er førstegangsetableret i et ApS. Den unge landbruger ejer 30 % af anparterne og har 30 % af stemmerettighederne og deltager i styringen af planteproduktionen på jævnlige driftsledermøder. Det fremgår af selskabskontrakten eller et tillæg til selskabskontrakten, at alle væsentlige økonomiske eller produktionsmæssige beslutninger om planteavlproduktionen skal træffes i enighed mellem anpartshaverne. Den unge landbruger har derfor en vetoet og opfylder kravet om at være driftsleder med faktisk og langsigtet kontrol i selskabet.

Eksempel 5 – Stadiq nyetableret

En ung landbruger danner i 2016 et interessentskab med en ældre landbruger. I 2017 sælger interessentskabet ejendommen og køber nabogården med 90 ha jord, men interessentskabet består fortsat. I denne situation er der tale om en videreførelse af den eksisterende drift. Interessentskabet kan derfor godt modtage støtten, hvis den unge landbruger stadig opfylder støttebetingelserne, herunder kravet om driftslederskab med den nødvendige faktiske og langsigtede kontrol i selskabet, da den unge landbruger anses for at være førstegangsetableret fra 2016. Der kan dermed søges og tildeles støtte til den unge nyetablerede landbruger fra 2016 til 2020.

Eksempel 6 – Den unge landbruger er ikke driftsleder for planteproduktionen

I en interessentskabskontrakt mellem en ung og en ældre landbruger er det fastsat, at den ældre landbruger har markdriften som sit daglige ansvarsområde, og at den unge landbruger har ansvaret for svinebedriften. Det er desuden anført, at den enkelte interessent træffer almindelige dagligdags beslutninger inden for hver sit arbejdsområde.

Den unge landbruger i eksemplet har en ledelsesfunktion i selskabet, men han opfylder ikke kravet om at være driftsleder af den støtteberettigede del af landbrugsbedriften, dvs. planteproduktionen, og selskabet kan dermed ikke modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere.

Eksempel 7 – Medejer af et investeringsselskab

En person får i 2017 ejerandel i et investeringsselskab, og dette selskab ejer dele af andre selskaber, herunder en aktiv landbrugsbedrift. I 2019 starter personen en landbrugsbedrift via en enkeltmandsvirksomhed og søger om støtte til unge nyetablerede landbrugere. Den unge landbrugers adgang til støtte til unge nyetablerede landbrugere i enkeltmandsvirksomheden er afhængig af hans rolle i investeringsselskabet. Hvis han via ejerandelen i investeringsselskabet har en aktiv rolle i ledelsen af landbrugsbedriften og opfylder de krav, der stilles til en etablering som ung nyetableret landbruger på en landbrugsbedrift, vil han ikke kunne modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere i sin senere etablerede enkeltmandsvirksomhed. Men var han alene passiv investor i investeringsselskabet og ikke driftsleder med faktisk og langsigtet kontrol i bedriften, kan han søge om og få tildelt støtte til unge nyetablerede landbrugere på den nye landbrugsbedrift via hans enkeltmandsvirksomhed, hvor han altså er ejer og driftsleder over en planteproduktion for første gang.

4.6 Du kan kun søge om støtte under ordningen for én virksomhed

Du kan kun søge om støtte til den første bedrift, du etablerer dig på. Det vil sige, at du skal være førstegangsetableret på den bedrift, som ansøgersvirksomheden søger støtte til.

Du kan godt have en andel af kapitalen i andre selskaber, men du kan ikke søge støtte under ordningen for andre virksomheder end den landbrugsvirksomhed, du først etablerede dig i.

4.7 Hvis du udtræder af selskabet

Hvis du som ung landbruger har været med i et selskab, der søger om støtte til unge nyetablerede landbrugere, og senere forlader selskabet, kan du ikke igen få ret til støtten, hvis du etablerer dig i en ny virksomhed. Derudover kan din udtræden medføre, at selskabet mister retten til støtten.

Selskabet mister som udgangspunkt ikke ret til støtte til unge nyetablerede landbrugere, hvis:

- der fortsat er mindst én ung landbruger, som var driftsleder ved selskabets første ansøgning om støtte til unge nyetablerede landbrugere, tilbage i selskabet, og
- mindst en ung landbruger, som opfyldte alle støttebetingelserne til unge nyetablerede landbrugere ved selskabets første ansøgning om støtte til unge nyetablerede landbrugere, fortsat er tilbage og opfylder alle støttebetingelser.

Hvis du træder ud af selskabet efter udbetaling af støtten, men inden årsskiftet, og de tilbageværende stiftende unge landbrugere ikke har driftslederansvaret, skal selskabet som udgangspunkt tilbagebetale den udbetalte støtte. Dog kan selskabet opretholde retten til årets støtte, hvis du først udtræder sidst på året, efter at årets landbrugsproduktion er afsluttet, og jorden er gjort klar til næste års produktion.

Selskabet mister adgangen til støtte i det øjeblik, hvor alle de unge landbrugere, der var med i selskabets første ansøgning om støtte til unge landbrugere, træder ud af selskabet. Der skal i hele den periode, hvor der søges om støtte til unge nyetablerede landbrugere, være mindst én af de unge landbrugere, som var driftsleder ved selskabets første ansøgning om støtte til unge nyetablerede landbrugere, tilbage i selskabet.

Kapitel 5

Dyr til landbrugsformål

Som beskrevet i afsnit 3.3 har du været tidligere etableret, hvis du har haft erhvervsmæssigt opdræt eller hold af dyr til landbrugsformål.

Dyr til landbrugsformål er dyr, som opdrættes eller holdes med henblik på produktion af fødevarer, uld, skind eller pels eller med henblik på andre landbrugsformål. Hertil regnes svin, kvæg, får, geder, heste, hjortedyr, pelsdyr, æglæggende høner, slagtekyllinger, gæs, ænder, kalkuner, fjervildt samt strudsefugle.

Plante- og dyreproduktion

Du er etableret som landmand, når du enten er ansvarlig for en plante- og/eller en animalsk produktion.

Du er kun berettiget til støtte til unge nyetablerede landbrugere, når du er ansvarlig for en planteproduktion.

5.1 Erhvervsmæssigt hold af dyr

Et husdyrhold er som udgangspunkt erhvervsmæssigt, hvis det overstiger det antal dyr, der er listet nedenfor:

- 30 stk. høns
- 2 malkekøer eller ammekøer med tilhørende kalve (op til 6 måneder), eller 4 stykker andet kvæg
- 4 heste med tilhørende føl (op til 12 måneder)
- 2 søer med tilhørende smågrise (op til 40 kg)
- 15 producerede slagtesvin a 110 kg

- 10 moderfår med lam (op til 12 måneder)
- 10 modergeder med kid (op til 12 måneder).

Hvorvidt der har været tale om en tidligere landbrugsmæssig etablering vil altid bero på en konkret vurdering i den enkelte sag. Landbrugsstyrelsen tjekker i CHR-registret, om ansøger tidligere har haft et erhvervsmæssigt husdyrhold.

Kapitel 6

Kontrol

Hvert år udvælger Landbrugsstyrelsen et antal ansøgninger, som skal kontrolleres på bedriften⁸.

Den administrative kontrol og kontrollen på bedriften sker på grundlag af den indsendte ansøgning⁹. Du skal have dokumentation for, at du opfylder støttebetingelserne, liggende på bedriften. Dokumentationen kan bestå af regnskaber og forretningsmateriale, fx ejerbøger, selskabskontrakter, ansættelseskontrakter, vedtægter, købs- og forpagtningsaftaler samt fakturaer mv.

Kapitel 7

Bortfald af støtte og sanktion

Sanktionsreglen for arealafvigelser er den samme som under grundbetalingsordningen¹⁰.

Læs mere i afsnit 7.5 i ”Vejledning om grundbetaling 2021”.

Det anmeldte areal er det samme areal som det, du søger støtte til under grundbetalingsordningen, dog højst 90 ha¹¹. Det fastslåede areal er det areal, vi kan godkende til grundbetaling, dog højst et areal, der svarer til det anmeldte. Det betyder, at hvis vi konstaterer, at et areal ikke er berettiget til grundbetaling, vil du heller ikke kunne modtage støtte til unge nyetablerede landbrugere til arealet.

Hvis vi konstaterer, at støttemodtageren ikke overholder støttebetingelserne, udbetaler vi ikke støtte til unge landbrugere¹². Hvis vi har udbetalt støtten, skal du betale den tilbage.

Hvis en ansøger har leveret falsk bevismateriale som dokumentation for, at støtteforpligtelserne under ordningen er overholdt, anvender vi desuden en sanktion svarende til 20 % af det beløb, som ansøgeren ville have modtaget i støtte til unge nyetablerede landbrugere¹³. Vi trækker sanktionen fra grundbetalingen.

Læs mere i kapitel 7 ”Kontrol” i Vejledning om grundbetaling 2021.

Kapitel 8

Regelgrundlaget

Du kan læse nærmere i hhv. forordninger og bekendtgørelser, især fremhæves:

Forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013 med senere ændringer

Artikel 50, stk. 2.

Forståelsen af begrebet ”unge landbrugere” som fysiske personer, der for første gang har etableret en landbrugsbedrift som driftsleder.

Artikel 50, stk. 5, ændret ved artikel 3, pkt. 10, i forordning (EU) 2017/2393 af 13. december 2017.

Ændringsbestemmelsen i artikel 3, pkt. 10 i forordning (EU) 2017/2393 fastlægger den 5-årige periode, hvor støtte efter ordningen kan tildeles. Perioden kan påbegyndes ved indgivelse af ansøgning til ordningen senest før udgangen af det 5. år efter året for ansøgerens første landbrugsmæssige etablering.

Kommissionens Delegerede Forordning (EU) nr. 639/2014 af 11. marts 2014

Artikel 49, stk. 1.-4.

Om adgang for juridiske personer til betalingen til unge landbrugere. Bemærk særligt Artikel 49, stk. 1, litra a), hvorefter en ung landbruger, defineret som driftsleder i Artikel 50 i forordning 1307/2013, skal udøve faktisk og langsigtet kontrol over en virksomhed eller et selskab, og Artikel 49, stk. 2, hvorefter betalingen efter ordningen skal ophøre i det år, hvor ingen unge landbrugere, der opfyldte kriterierne for driftsledelse og faktisk og langsigtet kontrol i det første ansøgningsår, er tilbage i virksomheden eller selskabet.

Artikel 50.

Adgang for en gruppe af fysiske personer til betalingen til unge landbrugere.

Forordning (EU) nr. 809/2014 af 11. marts 2014

Artikel 14, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen fastlægger de oplysninger, der er nødvendige for behandling af ansøgningen, herunder at Landbrugsstyrelsen kan afkræve eventuelle støttedokumenter for at fastslå, om den unge landbruger er berettiget til støtte efter ordningen.

Forordning (EU) nr. 640/2014 af 17. juli 2014

Artikel 13, stk. 1, 1. og 3. afsnit

Bestemmelser om sen indsendelse af ansøgningen.

Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) nr. 908/2014 af 6. august 2014

Artikel 28

Bestemmelsen angiver, at eventuel gæld til Landbrugsstyrelsen af en landbrugsstøttemodtager skal modregnes i en eventuel fremtidig betaling.

Bekendtgørelse nr. 28 af 11. januar 2021

§ 52, stk. 1-3.

Bestemmelsen angiver procentsatsen af det nationale loft til betaling af støtte til unge nyetablerede landbrugere, beregningsmetoden til den enkelte landbrugers endelige udbetaling, og at der ikke gives støtte efter ordningen på mere end 90 ha til den enkelte landbruger eller den juridiske person.

Bekendtgørelse nr. 1737 af 27 november 2020

§ 7, Stk. 1, 2, 3.

Fælles frister for ansøgninger til grundbetaling og støtte efter ordningen unge nyetablerede landbrugere.

Lovbekendtgørelse nr. 115 af 6. februar 2020.

§ 20

Regler for rentefastsættelse ved tilbagebetalingsbeløb, der ikke betales inden for frister.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, den 1. januar 2021

TRINE KREISER

/ Martin Svane Kjær

- 1 * § 52, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 28 af 11. januar 2021 og artikel 50, stk. 9, i forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013
- 2 * § 1, stk. 1, nr. 1, og § 7, i bekendtgørelse nr. 1737 af 27 november 2020
- 3 * Artikel 50, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013
- 4 * Artikel 4, stk. 1, litra b i forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013
- 5 * § 3, jf. § 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 28 af 11. januar 2021
- 6 * Artikel 50, stk. 2, litra b, i forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013
- 7 * Art. 49 i forordning (EU) nr. 639/2014 af 11. marts 2014
- 8 * Artikel 30, i forordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014
- 9 * Artikel 24, i forordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014
- 10 * Artikel 19a, stk. 1, i forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014 ændret ved artikel 1, punkt. 7, i forordning (EU) nr. 1393/2016 af 4. maj 2016
- 11 * Artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014
- 12 * Artikel 21, stk. 1, i forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014
- 13 * Artikel 21, stk. 1, i forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014